1e Programmarapportage

2022

"Klaar voor de opgaven van de toekomst"

Maasgouw, 24 mei 2022; versie definitief

GEMEENTE MAASGOUW.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting....4
2. Programma's....6
2.1 TOTAALOVERZICHT FINANCIËLE BIJSTELLINGEN 1E PRORAP 2022....6
2.3 SOCIALE KRACHT EN COHESIE....7
2.4 WOON- EN LEEFKLIMAAT....10
2.5 ECONOMIE, ARBEID EN INKOMEN....15
2.6 GEMEENTEBESTUUR EN ORGANISATIE....18
2.7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN....23
2.8 OVERHEAD....25
3. Paragrafen....30
3.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING....30
3.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN....33
3.3 VERBONDEN PARTIJEN....36
3.4 CRISIS OEKRAÏNE....37
4. Overzicht bij te stellen kredieten....38

1. Samenvatting

Aanbieding

Hierbij bieden wij u de 1e Programmarapportage over 2022 aan. In deze afwijkingenrapportage vindt u de voortgang per programma, afgezet tegen de planning van hetgeen we willen bereiken in de programmabegroting 2022. Bij de Prorap behoren ook de volgende bijlagen:

1. voortgangsrapportage Projecten voorjaar 2022,
2. de begrotingsbijstelling die voortvloeit uit deze 1e Programmarapportage 2022

De peildatum voor de rapportage is 1 mei 2022. Financiële bijstellingen beneden € 25.000, of die budgettair neutraal verlopen, zijn alleen toegelicht indien dat inhoudelijk gewenst is.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat er alleen (voortgangs-)rapportage plaatsvindt over afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2022. Er vindt, op een enkele uitzondering na, géén rapportage plaats als activiteiten verlopen conform planning, er op dit moment geen afwijkingen zijn te verwachten met betrekking tot hetgeen we willen bereiken en/of we binnen de gestelde (financiële) kaders blijven.

De financiële bijstellingen in deze Prorap geven een tussenresultaat aan over 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2025 van:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Post onvoorzien structureel per 19 april 2022	256.400	1.216.900	1.190.300	1.187.000
Mutaties 1e Programmarapportage 2022	-837.400	-838.000	-935.600	-939.000
Totaal generaal onvoorzien structureel	**-581.000**	**378.900**	**254.700**	**248.000**

Overzicht van majeure financiële bijstellingen in deze Prorap:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Prijsstijgingen onderhoudsbudgetten, brandstof en energie (gas en elektriciteit)	-434.000	-434.000	-434.000	-434.000
Cao Gemeenten	-192.700	-213.200	-213.200	-231.200
Overige personele aangelegenheden (OR en politiek verlof)	-128.000	-77.000	-77.000	-77.000

In deze Prorap is sprake van substantiële negatieve bijstellingen door prijsstijging. Bovenstaande uitkomsten behoeven een nadere toelichting om de cijfers in het juiste financiële perspectief te plaatsen.

De financiële context op (middel-)lange termijn is momenteel onduidelijk door de onzekerheid en onvoorspelbaarheid als gevolg van de oorlogssituatie in Oekraïne. Schaarste aan energie en grondstoffen hebben een prijsopdrijvend effect en leidt tot hoge inflatie. Daarbij hinken we qua financiële vertaling noodzakelijkerwijs enigszins op twee gedachten.

Enerzijds wordt voorgesteld om, daar waar we direct worden geconfronteerd met hogere prijzen (energie, brandstof, onderhoud), de ontoereikende budgetten bij te stellen. We weten echter niet in hoeverre het einde van de prijsstijging in zicht is of dat er in de 2e Prorap 2022 nogmaals een bijstelling noodzakelijk is. Dit zal met name afhankelijk zijn van hoe de situatie in Oekraïne zich zal ontwikkelen en welke alternatieven voorhanden zijn.

Daarnaast is er ook sprake van prijsstijgingen die pas op termijn zichtbaar worden. Hierbij kan worden gedacht aan contractuele afspraken of prijsverhogingen van leveranciers die pas later worden doorbelast of samenwerkingspartners die bij bepaling van de jaarlijkse bijdrage nog niet konden anticiperen op de huidige situatie. Deze “indirecte” prijsstijgingen zijn op dit moment nog onvoldoende in beeld en vooralsnog dan ook nog niet budgettair vertaald. Wel wordt dit risico gesignaleerd in de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement van deze Prorap. Zodra meer concrete inzichten beschikbaar zijn, zal financiële vertaling in budgetten en kredieten plaatsvinden.

Anderzijds vindt normaliter, op basis van de bestaande bekostigingssystematiek, loon- en prijscompensatie door het Rijk plaats via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Echter, ook op Rijksniveau zijn er hogere kosten van gezondheidszorg (corona), defensie (Oekraïne), infrastructuur (hogere prijzen) en duurzaamheid (klimaatdoelstellingen) en lagere belastinginkomsten (lagere accijns). Daarmee ligt er voor het Rijk ook een opgave om tot een sluitende begroting te komen. Hierdoor is op dit moment niet duidelijk of en in welke mate loon- en prijscompensatie zal plaatsvinden en heeft dus ook geen bijstelling in deze Prorap plaatsgevonden. Indien meer duidelijkheid komt over de ontwikkeling van algemene uitkering in de Meicirculaire 2022 (verwachte publicatiedatum eind mei 2022) zullen wij de raad hierover informeren.

Procedure

De 1e Programmarapportage 2022 zal in de raadsvergadering van dinsdag 12 juli 2022 worden behandeld. Behandeling in de commissievergadering is gepland op 27 juni 2022.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

De burgemeester
S.H.M. Strous

De secretaris
W.R.J.H. Ploeg

2. Programma's

2.1 Totaaloverzicht financiële bijstellingen 1e Prorap 2022

Programma	2022	2023	2024	2025
Sociale kracht en cohesie	-141.700	-107.400	-101.800	-105.200
Woon- en leefklimaat	-496.500	-505.300	-505.300	-505.300
Economie, arbeid en inkomen	-48.300	-13.100	-16.000	-16.000
Gemeentebestuur en organisatie	110.800	73.400	-26.900	-26.900
Algemene dekkingsmiddelen	147.500	34.000	34.000	34.000
Overhead	-409.200	-319.600	-319.600	-319.600
Totaal generaal	**-837.400**	**-838.000**	**-935.600**	**-939.000**

2.3 Sociale kracht en cohesie

Zorg voor elkaar

Hulpmiddelen Wmo	structureel nadeel 2022 € 46.600 2023 € 35.300 2024 € 29.700 2025 € 33.100

Op 1 december 2021 is het nieuwe contract voor Wmo hulpmiddelen ingegaan. Een bijstelling vindt plaats als gevolg hiervan. De raad is hierover geïnformeerd op 21 december 2021 via de raadsinformatiebrief 'Wijziging administratieve verwerking WMO Hulpmiddelen met budgettaire consequenties' (D/21/045456). Ter voorkoming van de extra druk op het begrotingssaldo als gevolg van dubbele lasten gedurende 7 jaren, is in deze raadsinformatiebrief voorgesteld om bij de 1e Prorap 2022, ter dekking van de "oude" kapitaallasten, een dotatie te doen ter hoogte van € 925.000 aan de bestemmingsreserve kapitaallasten. In dit bedrag was voor de investeringen 2021 nog een voorlopig bedrag meegenomen. De definitieve benodigde dotatie die in deze rapportage is verwerkt, bedraagt € 891.756. De kapitaallasten van de hulpmiddelen aangeschaft vóór ingang van het nieuwe contract, kunnen vervolgens worden gedekt uit deze bestemmingsreserve.

Jeugd, gezin en onderwijs

Sociaal Medische Indicatie voor kinderopvang (SMI)	structureel nadeel € 50.000

In sommige situaties kan kinderopvang noodzakelijk zijn voor ouder of kind, zonder dat de ouder werkt. Het moet dan gaan om sociale en/of medische omstandigheden die aantoonbaar zijn. De jeugdarts van de GGD en Centrum Jeugd en Gezin zijn diegene die de noodzaak bepalen. In dat geval kan het zijn dat deze gezinnen geen of onvoldoende toeslag krijgen vanuit de Belastingdienst en kunnen zij vanuit de sociaal medische indicatie (SMI) bij de gemeente een bijdrage krijgen in de kosten voor de kinderopvang.

In 2022 is SMI overgeheveld naar het team Jeugd zodat preventief kan worden ingezet om duurdere Jeugdzorg te voorkomen. Centrum Jeugd en Gezin en GGD hebben hierdoor meer aandacht voor deze regeling, gezinnen zijn in beeld en kunnen eerder geholpen worden. Door de grotere bekendheid die hierdoor is bewerkstelligd en de noodzakelijke verlengingen binnen de regeling zien we een forse toename in de kosten. De toename in de kosten is ook in lijn met de landelijke trend.

Cultuur, activiteiten en accommodaties

Museum Thorn	**incidenteel nadeel € 10.000**

Museum Thorn heeft uitbreidingsplannen. Zij hebben de mogelijkheid gekregen om de benedenverdieping van het naastgelegen pand te huren. Om fase 1 van de uitbreiding en herinrichting mogelijk te maken is buiten de reikwijdte van het museumbeleid een incidentele subsidie verleend van € 10.000.
De resultaten van uitvoering van de eerste fase zijn:

- een door een architect gedetailleerd uitgewerkt ontwerp en verbouwingsplan, inclusief begroting;
- een door een binnenhuisarchitect (gespecialiseerd in het inrichten van musea) uitgewerkte visie, ontwerp en gedetailleerd plan, inclusief begroting;
- een bidbook / prospectus voor het aantrekken van subsidienten en financiers;
- een uitgewerkt financieringsplan.

Een ruimer museum sluit goed aan op de ontwikkelingen in Thorn, waar door de komst van het vakantiepark meer bezoekers gaan komen. Een ruimere slechtweervoorziening voorziet in een behoefte. Op dit moment is nog niet duidelijk of er na deze fase nog een incidenteel financieel verzoek komt voor de volgende fase. Dit hangt mede af van de haalbaarheid van de plannen en de bereidheid bij overige financiers. Er is duidelijk gecommuniceerd dat er geen garanties bestaan dat een besluit over subsidiering van de uitvoeringsfase, overeenkomstig de hoogte van de aanvraag verleend kan worden.

Processen en projecten die doorlopen in 2022	
Proces/Project	**Status/ fase in april 2022**
Verenigingsaccommodatie Wessem	In voorbereiding Q2-2022 en in uitvoering Q3 2022 en volgende.

Een uitvoerige toelichting is opgenomen in de bijlage voortgangsrapportage projecten voorjaar 2022.

Programma Sociale kracht en cohesie

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
WMO hulpmiddelen	-46.600	-35.300	-29.700	-33.100
Sociaal Medische Indicatie voor kinderopvang	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Verschillen < 25.000				
Onderzoek museum Thorn	-10.000	0	0	0
Overig	-35.100	-22.100	-22.100	-22.100
Budgettair neutraal				
BS de Vlinder/kapitaallasten	0	0	0	0
Vluchtelingen noodtoestand Oekraïne/ zie paragraaf Crisis Oekraïne (beleidstekst)	0	0	0	0
Totaal generaal	**-141.700**	**-107.400**	**-101.800**	**-105.200**

2.4 Woon- en leefklimaat

Wonen en migratie

Processen en projecten die doorlopen in 2022	
Proces/Project	**Status/ fase in april 2022**
Woningbouw Bosserhofsveld Maasbracht	In uitvoering.
Woningbouw Europlein Maasbracht	In uitvoering.
Woningbouw Sint Annaterrein Heel	Noordelijk plandeel in uitvoering en zuidelijk plandeel in voorbereiding.
Woningbouw Linne Zuid-Oost / Linnerpark	In uitvoering.
Woningbouw voormalige schoollocatie Ohé en Laak	In uitvoering, naar verwachting gereed in Q4 2022.
Woningbouw Op de Konie Stevensweert	In uitvoering.
Woningbouw Krijtenberg Beegden	In uitvoering.
Woningbouw Parrenhof Thorn	In uitvoering.

Een uitvoerige toelichting is opgenomen in de bijlage voortgangsrapportage projecten voorjaar 2022.

Ontwikkeling fysieke leefomgeving

Omgevingswet	**n.v.t.**

De inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2023 en lijkt nu ook definitief te zijn. De planning van de voorbereiding op de inwerkingtreding is daarop aangepast.
In 2022 zullen in ieder geval de aangepaste legesverordening met tarieventabel aan de orde zijn, evenals een aangepaste Nota Grondbeleid. Daarnaast bereiden we ons in werkgroep in MER verband voor op het werken volgens de kaders en procedures van de Omgevingswet. Dit jaar maken we een plan van aanpak om tijdig, dus vóór 2029, te kunnen beschikken over een gemeentebreed Omgevingsplan. Dan krijgen we ook inzicht in de kosten en weten we of de beschikbare middelen toereikend zijn.

Voormalige voetbalvelden Brachterbeek	**kredietverhoging € 115.000** **structureel nadeel vanaf 2023 € 3.200**

Sinds 2013 zijn de voetbalvelden van de (voormalige) voetbalclub Brachterbeek niet meer in gebruik. Inmiddels is één veld heringericht met een plukweide, een hondenspeelweide en wandelpaden. De reacties over deze invulling zijn positief. Op dit moment wordt gekeken naar een mogelijke invulling van het andere veld. Twee nieuwe functies in dit gebied zijn inmiddels bekend. Op de locatie van het voormalige gemeentehuis worden tijdelijke woningen gerealiseerd. Een andere functie die op dit veld komt is de skatebaan, die nu nog aan het Europlein ligt. De kosten voor het verplaatsen van de skatebaan zijn gedekt via de post verplaatsen skatebaan en het restant van de post herinrichting oud voetbalveld. Een groot gedeelte van het voormalige hoofdveld heeft nog geen invulling. Daarnaast is de verharding van de parkeerplaats voor het voormalige gemeentehuis nog aanwezig. Deze heeft zijn functie verloren en kan dus worden verwijderd.

Er is een voor het hele gebied een inrichtingsschets en een kostenraming opgesteld. Deze schets ziet onder andere op:

- het realiseren van wandelpaden, waarbij verbindingen worden gelegd tussen de diverse functies in de omgeving;
- ruimte voor groen;
- ruimte voor bewegen en sport.

Voorgesteld wordt het beschikbare krediet Herinrichting oud voetbalveld Brachterbeek (parkaanleg) van € 19.470 bij te stellen met € 95.000. Bij een afschrijving van 30 jaar bedragen de (extra) kapitaallasten € 3.200 per jaar vanaf 2023 ten laste van de exploitatie.
Het beschikbare krediet Herinrichting oud voetbalveld Brachterbeek (verplaatsen skatebaan) van € 50.000 bij te stellen met € 20.000. Bij een afschrijvingstermijn van 10 jaar bedragen de (extra) kapitaallasten € 2.000 per jaar vanaf 2023. Ter dekking van deze kapitaallasten zal aan de dekkingsreserve kapitaallasten een bedrag van € 20.000 toegevoegd worden. De aanvulling van € 20.000 zal aan de reserve Bovenwijkse voorzieningen worden onttrokken.

Processen en projecten die doorlopen in 2022	
Proces/Project	**Status/ fase in april 2022**
Ontwikikeling Chateau Heel	In voorbereiding.
Gebiedsprogramma Heel 2025	Van alle trajecten zijn onderdelen deels gereed, deels in uitvoering en deels in voorbereiding.
Gebiedsontwikkeling Linne	In voorbereiding.
Gebiedsontwikkeling Wessem	In voorbereiding.
Aanpak parkeerproblematiek Centrum Maasbracht	In uitvoering.
Begeleiding Deltaplan Maasvallei	Heel: in uitvoering. Propositie: in voorbereiding. IRM: in voorbereiding.
Hoogwaterbescherming Wessem-Thorn	Maasboulevard: besluitvorming dit jaar beoogd. Beperkte ontwikkelruimte: in voorbereiding. Gebiedsplan en overige dijkversterking: in voorbereiding. Beekverlegging Thorn-Wessem: in voorbereiding.

Een uitvoerige toelichting is opgenomen in de bijlage voortgangsrapportage projecten voorjaar 2022.

Beheer openbare ruimte, natuur en landschap

Verhogen budgetten werkbedrijf en wijkteam **structureel nadeel € 44.000**

Door de sterke prijsstijgingen is het huidige onderhoudsbudget van ons werkbedrijf en wijkteam niet meer toereikend. De huidige budgetten zullen met € 22.500 verhoogd moeten worden.

Door sterke prijsstijgingen van brandstofkosten en i.v.m. met het gebruik van de duurzame brandstof HVO, die zorgt voor een C02 reductie van 49% op ons wagenpark is het huidige budget voor brandstof niet meer toereikend. De huidige budgetten zullen daarom met € 21.500 verhoogd moeten worden.

Wanneer blijkt dat het genoemde bedragen niet toereikend zijn zullen we hier in de 2e Prorap 2022 op terugkomen.

Maaien bermen- en watergangen **structureel nadeel € 60.000**

Bij de aanbesteding ‘Maaien bermen en watergangen’ in 2021 is een aanbestedingsnadeel van € 60.000 per jaar geconstateerd. Dit is via een RIB (D/21/042080) met de raad gecommuniceerd.

Huur perceel haven **structureel nadeel € 30.400**

In december 2020 heeft de gemeente een koopovereenkomst afgesloten voor de gedeeltelijke verwerving van Maasdijk 2. Het overige deel van Maasdijk 2 was reeds in bezit van de gemeente en werd verhuurd aan een tweetal ondernemingen die actief zijn in de zand- en grindwinning. Omdat de huidige activiteiten op de locatie Maasdijk 2 niet passen binnen het concept van de Nautische Boulevard is met de ondernemers afgesproken dat de huidige bedrijfsactiviteiten uiterlijk 1 januari 2024 worden beëindigd. De locatie dient uiterlijk 1 januari 2024 vrij van opstallen, geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andere gebruikersrechten opgeleverd te worden.

Omdat de huur wordt verrekend in de aankoopprijs is er geen sprake meer van huuropbrengsten door de gemeente. De huur is opgezegd en het te betalen huurbedrag, over de periode 1 januari 2021 tot 1 januari 2024, is in mindering gebracht op de verkoopprijsprijs aan de gemeente. De gemeente zal het perceel dus goedkoper aankopen. Dit betekent wel dat de begrote huurinkomsten nu structureel dienen te worden afgeraamd.

Programma Woon- en leefklimaat

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Maaien bermen en watergangen	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Pachten haven	-30.400	-30.400	-30.400	-30.400
Energiekosten diverse gemeentelijke gebouwen/ zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	-390.000	-390.000	-390.000	-390.000
Verschillen < 25.000				
Krediet parkaanleg Brachterbeek/kapitaallasten	0	-3.200	-3.200	-3.200
Verhogen budgetten werkbedrijf / zie ook programma Overhead	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500
Aanleg twee hondenspeelplaatsen (Maasbracht en Beegden)/ zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	0	-3.300	-3.300	-3.300
Saldo bijstelling kapitaallasten vrijval kredieten jaarrekening 2021 en verhoging kredieten 1e prorap / wegen/ zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	900	-1.400	-1.400	-1.400
Overig	500	500	500	500
Budgettair neutraal				
Aanleg van parkeerplekken Oggstraat Linne/kapitaallasten (dekk res)/zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	0	0	0	0
Totaal generaal	**-496.500**	**-505.300**	**-505.300**	**-505.300**

2.5 Economie, arbeid en inkomen

Vestigingsklimaat en werklocaties

Processen en projecten die doorlopen in 2022	
Proces/Project	**Status/ fase in april 2022**
Nautische Boulevard Wessem (ontwikkeling)	In uitvoering.
Clauscentrale Maasbracht (ontsluiting)	Project gereed in Q4 2022.
Terrein Edelchemie Panheel	Niet in een projectfase te duiden.

Een uitvoerige toelichting is opgenomen in de bijlage voortgangsrapportage projecten voorjaar 2022.

Ondernemerschap en ondernemersinitiatieven

Processen en projecten die doorlopen in 2022	
Proces/Project	**Status/ fase in april 2022**
Fun Beach Panheel	Besluitvorming beoogd in Q2 2022.
Maasresidence Thorn (begeleiding realisatie)	In uitvoering.

Een uitvoerige toelichting is opgenomen in de bijlage voortgangsrapportage projecten voorjaar 2022.

Toerisme en recreatie

Zorgplan natuur en landschap	**incidenteel nadeel € 25.000**

Met het wegvallen van het IKL is de provinciale subsidie voor het zorgplan Natuur en Landschap weg gevallen. Als gemeente vullen wij het ontstane gat door inhuur van een externe kracht. Deze externe geeft nu uitvoering aan een aantal onderdelen uit het zorgplan (aanplantregeling particulieren, ondersteunen vrijwilligers, snoeicursussen, scholenprojecten, ondersteuning 1 miljoen bomenplan). Voorgesteld wordt éénmalig € 25.000 bij te ramen. Wij zijn op dit moment met de provincie in gesprek over haar rol ten aanzien van natuur en landschap en over een hernieuwede ondersteuning van het gemeentelijk zorgplan Natuur en landschap. Van het standpunt van de provincie hangt af of deze eenmalige bijraming structureel van aard moet zijn.

Arbeidsparticipatie en inkomsten

Energiearmoede – eenmalige energietoeslag	**budgettair neutraal**

De kosten voor energie zijn de afgelopen tijd flink gestegen. Het kan voor inwoners met een laag inkomen daarom moeilijk zijn om de energierekening te betalen. Voor huishoudens met een inkomen tot 120% van de voor hun geldende bijstandsnorm is zodoende de eenmalige energietoeslag ter hoogte van € 800 beschikbaar gesteld. Voor het verstrekken van deze eenmalige energietoeslag wordt gebruik gemaakt van het instrument categoriale bijzondere bijstand.

Minister Schouten (armoedebeleid) heeft op 30 maart in een Kamerdebat de toezegging gedaan dat gemeenten voldoende geld ontvangen om € 800 te verstrekken per huishouden dat aan de voorwaarden voldoet. In de aanstaande meicirculaire zal het definitieve budget vastgesteld worden. We gaan er door bovengenoemde toezegging vanuit dat het budgettair neutraal verloopt.

Energiearmoede – SPUK middelen aanpak energiearmoede	**budgettair neutraal**

Ongeveer 550.000 huishoudens in Nederland hebben te maken met energiearmoede. Ze hebben een laag inkomen en hoge energiekosten en/ of wonen veelal in een huis dat niet goed is geïsoleerd. Maasgouw heeft in januari 2022 een SPUK-uitkering ontvangen van € 197.383. Deze middelen kan de gemeente inzetten om deze huishoudens (in een kwetsbare positie vanwege de gestegen energielasten) op korte termijn te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. Hiervoor wordt een plan van aanpak voorbereid en voorgelegd aan het college. We willen graag zien dat de financiële SPUK middelen, geheel ten goede komen aan onze inwoners met een financieel kwetsbare positie. Het is hierbij belangrijk om onze inwoners te ontzorgen, en de kleine isolatiemaatregelen die mogelijk zijn direct uit te voeren. De besteding van deze middelen moeten voor 1 mei 2023 afgerond zijn. Om meer te kunnen voor de doelgroep met een laag inkomen die wonen in een huis met een lage energetische waarde is er bij de jaarrekening gevraagd om het resterende bedrag van de TONK-maatregel mee over te kunnen nemen.

De eenmalige energietoeslag is een verlichtende maatregel die alleen dient als tijdelijke oplossing voor de betaalbaarheid van de huidige situatie. De maatregelen die worden ingezet aan de hand van de SPUK-regeling dienen als maatregel om de energie-efficiëntie in huishoudens te verbeteren.

Programma Economie, arbeid en inkomen

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Ondersteuning onderdelen zorgplan Natuur en Landschap	-25.000	0	0	0
Verschillen < 25.000				
Overig	-23.300	-13.100	-16.000	-16.000
Budgettair neutraal				
Energie armoede/eenmalige energietoeslag	0	0	0	0
Energie armoede/SPUK middelen aanpak energiearmoede	0	0	0	0
Verplaatsen skatebaan/kapitaallasten (dekk.res)/zie programma Woon-en leefklimaat (beleidstekst)	0	0	0	
Totaal generaal	**-48.300**	**-13.100**	**-16.000**	**-16.000**

2.6 Gemeentebestuur en organisatie

Rechtsorde, veiligheid en handhaving

Aanpak ondermijning — **structureel nadeel vanaf 2023 € 14.000**

Eén van de drie geprioriteerde onderwerpen in het Integraal Veiligheidsplan Maasgouw 2019-2022 (verder: IVP) is 'georganiseerde, ondermijnende criminaliteit'. We koersen op een integrale en geïntegreerde aanpak. Dit vergt een adequate sturing en coördinatie. Criminele netwerken acteren veelal bovenlokaal. Risicofactoren in Maasgouw zijn de ligging van de gemeente in grensgebied, de goede ontsluiting door aanwezige infrastructuur en het buitengebied. Essentie van de aanpak van ondermijning is barrières opwerpen, hinderen en verstoren. In het licht van een integrale aanpak is de gemeente Maasgouw met de gemeente Roerdalen en Echt-Susteren sinds 2020 gestart met een gezamenlijke ondermijningstafel. Tijdens dit overleg worden signalen van binnen en buiten de organisatie op tafel gelegd waarbij er een koppeling van informatie plaats vindt vanuit de betrokken afdelingen/instanties wat resulteert in een casus gericht plan van aanpak. Elke betrokken partij gaat binnen zijn of haar werkveld met de signalen aan de slag en bespreekt de resultaten in het volgende overleg. De huidige ondermijningstafel MER is gefinancierd door de versterkingsgelden die door het kabinet voor de aanpak van ondermijning beschikbaar zijn gesteld. Deze projectfinanciering voor de MER gemeenten eindigt op 31 december 2022. De financiële bijdrage per gemeente voor het voortzetten van de ondermijningstafel MER in de huidige vorm bedraagt € 14.000 vanaf 2023 structureel.

Bluswatervoorzieningen historische kern Thorn — **Krediet € 45.000**
structureel nadeel vanaf 2023 € 3.000

De beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende bluswater is een wettelijke verantwoordelijkheid van gemeenten. De combinatie van gemeentelijke bluswatervoorzieningen en regionale slagkracht bepaalt of er voldoende middelen voorhanden zijn om een brand te bestrijden. In opdracht van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft er een inventarisatie en analyse plaatsgevonden van de regionale bluswatervoorzieningen van bestaande ruimtelijke situaties op plaatsen met een verhoogd (brand-)risicoprofiel. Hierbij is gefocust op de gebieden waar een tekort aan bluswater een reële kans geeft op branduitbreiding naar andere compartimenten of naastgelegen bebouwing. In samenspraak met de brandweer is de historische kern van Thorn als analyse-gebied onderzocht. Uit de analyse blijkt dat op onderdelen (nagenoeg) niet wordt voldaan aan de voorwaarden maar dat met relatief eenvoudige infrastructurele aanpassingen hier wel aan kan worden voldaan. De kosten voor de (benodigde) aanleg van een tertiaire bluswatervoorziening en twee boorputten worden geraamd op € 45.000. Voorgesteld wordt om een krediet van € 45.000 hiervoor beschikbaar te stellen. Bij een afschrijvingstermijn van 15 jaar bedragen de kapitaallasten € 3.000 per jaar vanaf 2023.

In lijn met de projectdoelstelling worden ook andere kernen waar (vermoedelijk) sprake is van een (brand)veiligheidsrisico onderzocht. Dit zijn de kernen Stevensweert, Wessem, Beegden en Heel. De kosten voor aanleg van meerdere boorputten in deze kernen worden opgenomen in de begroting 2023.

Hoogwater **n.v.t.**

De declaratie van de schade door hoogwater in juli 2021 is ingediend bij de taxateur namens de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De RVO geeft uitvoering aan de regeling WTS (Wet tegemoetkoming schade) en coördineert de afhandeling van schades. Door de grote hoeveelheid aanmeldingen, heeft de RVO besloten prioritering te geven aan particulieren en daarna pas aan bedrijven en overheden. Zodoende is onze aanvraag in de wacht gezet. Er is een schadeclaim ingediend ter hoogte van ruim € 305.000.

Organisatie, personeel en bedrijfsvoering

Bezoldiging, (onkosten)vergoedingen college van B&W en raad **structureel nadeel € 21.000**

Per 1 januari 2022 zijn de bedragen van de (onkosten)vergoedingen van decentrale politieke ambtsdragers geïndexeerd met 1,1%. Ook gaan de vergoedingen voor raads- en commissieleden omhoog met 3,2%. Als gevolg van de nieuwe Cao Rijk stijgt het salaris van burgemeesters en wethouders met structureel 2% met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2021.

CTB-regeling 2022 **budgettair neutraal**

Het kabinet heeft voor 2022 besloten om gemeenten een eenmalige specifieke uitkering te verstrekken in verband met de ondersteuning van de verplichte controle van coronatoegangsbewijzen bij voorzieningen en activiteiten. De specifieke uitkering heeft tot doel om te zorgen voor naleving, controle en handhaving van de coronamaatregelen met daarbij specifiek aandacht voor de controle van het coronatoegangsbewijs (CTB).

Om de CTB controles in 2022 te kunnen uitvoeren stelt het kabinet een bedrag van € 66,8 miljoen ter beschikking. Dit bedrag wordt verdeeld onder de gemeenten naar rato van het aantal inwoners per 1 januari 2021. Iedere gemeente moet zelf een aanvraag indienen bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Het maximale bedrag dat voor onze gemeente ter beschikking is gesteld bedraagt € 91.505. De regeling gold van 1 januari 2022 t/m 26 maart 2022.

Indien de CTB-plichtige verklaart extra kosten te hebben gemaakt door het controleren van CTB en de controle ook daadwerkelijk te hebben uitgevoerd kan er een maximaal bedrag per CTB-plichtige van € 1.500 worden uitgekeerd.

Er geldt voor ons als gemeente een terugbetalingsverplichting. Dit betekent dat het overschot dat niet wordt uitgekeerd aan de doelgroep moet worden terugbetaald aan het Rijk. Afrekening zal plaatsvinden in de SiSa-verantwoording van 2022.

Covid-19 algemene kosten **budgettair neutraal**

In de 1e maanden van 2022 waren nog verschillende maatregelen van kracht. Alle regeling zoals deze door ons in 2021 zijn ingezet hebben nog een doorloop gehad t/m maart 2022. Het gaat dan om het compenseren van gemeenschapshuizen, musea en het opstarten van diverse activiteiten.
Dit alles kan gecompenseerd worden uit de ontvangen Rijksbijdragen 2021 die zijn overgeheveld naar het jaar 2022. Hieronder een overzicht van alle inkomsten en (verwachte) uitgaven t/m april 2022.

Inkomsten Covid-19 in 2022 t/m april

Omschrijving	€
Overloopbudget 2020	8.100
Overloopbudget 2021	369.700
Extra middelen verkiezingen corona-proof	52.700
Decembercirc. 2021; Lokaal cultuur aanbod	46.600
Decembercirc. 2021; Inkomstenderving 2020	5.000
Totaal	**482.100**

Uitgaven Covid-19 algemeen in 2022

Omschrijving	€
Claims uit 2021*	60.000
Gemeenschapshuizen	53.000
Verkiezingen	52.700
Thuiswerkplekken	43.000
Opstarten zangverenigingen	25.500
Kwijtschelding huur terrassen	22.500
Opstarten muziekverenigingen	19.500
Opstarten schutterijen	10.500
Opstarten toneelverenigingen	6.000
Musea	5.000
Bedrijven	2.000
Totaal	**299.700**

*zie paragraaf Covid-19 in het jaarverslag 2021.

Het overschot is voorlopig € 182.400 (€ 482.100 -/- € 299.700) en blijft beschikbaar voor nog nakomende Covid-19 kosten. In de 2e Prorap 2022 hebben wij een vollediger beeld en wordt dit begrotingstechnisch in zijn geheel verwerkt.

Covid-19 sociaal domein **incidenteel voordeel € 60.800**

In de septembercirculaire 2021 hebben wij nog een aantal bedragen ontvangen voor het sociaal domein voor 2022. De uitgaven zijn reeds begroot in de 2e Prorap 2021 voor 2022, de inkomsten echter niet. De inkomsten worden nu begroot via deze Prorap.

Inkomsten Covid-19 sociaal domein decembercirculaire 2021

Omschrijving	€
Gemeentelijk schuldenbeleid	26.100
Bijzondere bijstand	13.100
Aanvullend pakket re-integratie	5.500
Impuls re-integratie	16.100
Totaal	**60.800**

Bijstelling kapitaallasten	incidenteel voordeel 2022 €159.800 incidenteel voordeel 2023 € 124.300 structureel voordeel vanaf 2024 € 24.000

Bij de jaarrekening 2021 wordt aan de raad voorgesteld een aantal kredieten af te ramen (€ 676.248) en bij te stellen (€ 120.696). De bijstelling kapitaallasten op basis van actuele inzichten voor het lopend jaar gaat over de diverse programma's heen en wordt als één verzamelpost toegelicht omdat het een veelheid aan kleinere posten betreft. De posten worden individueel in de administratie op het juiste programma verantwoord. In de 2e Prorap 2022 vindt een verdere meerjarige actualisatie plaats. De grootste bijstelling heeft betrekking op de kapitaallasten van de huisvesting vereniging Wessem. Hiervoor waren vanaf 2022 en 2023 kapitaallasten gereserveerd, die op basis van de huidige planning van de werkzaamheden niet worden aangewend. Voor nadere toelichting van de geplande werkzaamheden wordt verwezen naar het raadsvoorstel van 5 oktober 2021.
Verder was ten behoeve van het voorbereidingskrediet accommodaties Wessem meerjarig € 24.000 dekking uit de post onvoorzien structureel opgenomen, terwijl deze worden afgedekt uit de reserve dekking kapitaallasten. Deze dubbele dekking wordt gecorrigeerd.

In tabelvorm leidt dit tot de volgende opstelling:

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025
Accommodatie Wessem uit reserve dekking kapitaallasten i.p.v. onvoorzien structureel (correctie dubbele dekking)	0	0	24	24
Accommodatie Wessem uitvoering 2023, oplevering 2024 resulterend in latere ingang kapitaallasten	49	124	0	0
Overige bijstellingen kapitaallaten door bij-/aframing kredieten	111	0	0	0
Totaal bijstelling kapitaallasten (voordeel)	**160**	**124**	**24**	**24**

Programma Gemeentebestuur en organisatie

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Bijstellingen kapitaallasten	159.800	124.300	24.000	24.000
Verschillen < 25.000				
Aanpak ondermijning	0	-14.000	-14.000	-14.000
Blusvoorzieningen historische kern Thorn/kapitaallasten	0	-3.000	-3.000	-3.000
Onkostenvergoedingen college van B&W en raad	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
Overig	-17.300	-12.900	-12.900	-12.900
Budgettair neutraal				
Controle coronatoegangsbewijzen	0	0	0	
Maatregelen corona /vergoedingen voor de thuiswerkplek/ (is adm. Zie programma Overhead)	42.000	0	0	0
Algemene corona uitgaven/verkiezingen (is budgettair neutraal via inkomsten van het Rijk. Zie programma Alg. dekkingsmiddelen)	-52.700	0	0	0
Totaal generaal	**110.800**	**73.400**	**-26.900**	**-26.900**

2.7 Algemene dekkingsmiddelen

Dividend BNG **structureel voordeel € 34.000**

De gemeente ontvangt dividend als aandeelhouder van BNG. De in 2022 ontvangen dividendbetaling over boekjaar 2021 bedroeg € 2,28 per aandeel. De Provincie adviseert in de begrotingsbrief 2023 om voor het dividend structureel maximaal hetzelfde bedrag van € 2,28 per aandeel aan te houden. Omgerekend voor het Maasgouws aandelenbezit (72.150 aandelen) komt dit neer op een opbrengst van € 164.502. De huidige opbrengstraming bedraagt € 130.491. De positieve structurele bijstelling bedraagt afgerond € 34.000.

Programma Algemene dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Dividend BNG	34.000	34.000	34.000	34.000
Vergoeding Corona/Gemeentelijk schuldenbeleid 2022 (sept circ 2021)/ zie programma Gemeentebestuur en organisatie (beleidstekst)	60.800	0	0	0
Verschillen < 25.000				
Overig				
Budgettair neutraal				
AU decembercirculaire 2021 / Corona deel verkiezingen 2022 (is budgettair neutraal. Zie programma Gemeentebestuur en Organisatie)	52.700	0	0	0
Totaal generaal	**147.500**	**34.000**	**34.000**	**34.000**

2.8 Overhead

Verbouwing balies publieksplein	krediet € 75.000 structureel nadeel vanaf 2023 € 3.000

De bestaande balies zijn nu al te klein voor de huidige apparatuur. Gedurende de laatste jaren is de benodigde apparatuur namelijk gegroeid. Om de volgende stap in de dienstverlening te kunnen maken is het noodzakelijk om de balies te vergroten. De eerst volgende stap is een technische aanpassing: er komt een klantscherm bij. Met dit scherm kan de klant, de burger die een dienst wil afnemen, zien in welke processtap onze medewerker is. De klant kan zo controleren of de zijn/haar gegevens juist zijn opgenomen in onze administratie. Vervolgens zijn wij voornemens om documenten aan de balies te kunnen controleren. Ook hiervoor is apparatuur nodig die er nu nog niet staat. Aanvullend komen er ook gezichtsvergelijking camera's. Ook daar is in de huidige situatie geen ruimte voor. Oplossing is om de 3 bestaande balies om te bouwen naar 2 balies. De effectieve werkruimte wordt hiermee vergroot. Dit gaat ten koste van capaciteit. Alleen blijkt uit het verleden dat de derde balie niet of zeer zelden wordt ingezet. De "derde" balie wordt in spreekkamer 4 gerealiseerd. Hiermee krijgt spreekkamer 4 een dubbelfunctie. Daarnaast voldoen de bestaande 3 balies niet meer aan de Arbo eisen. De balies zijn te donker en de medewerkers voelen zich opgesloten in de ruimte.

Er is offerte opgevraagd bij de firma die de balies in 2018 gerealiseerd heeft. Naast de werkzaamheden genoemd in deze offerte, zijn er nog aanvullende werkzaamheden, zoals stroom/ data/vloerbedekking en verlichting.

De totaal kosten voor deze verbouwing bedragen € 75.000 exclusief BTW. Bij een afschrijving van 25 jaar bedragen de kapitaallasten € 3.000 per jaar.

Cao Gemeenten	incidenteel nadeel € 192.700 structureel nadeel vanaf 2023 € 213.200

In november 2021 is het principeakkoord voor de Cao Gemeenten gesloten waarna deze begin 2022 is bekrachtigd. De nieuwe Cao loopt van 1 januari 2022 tot en met 1 januari 2023. In de oorspronkelijke begroting 2022 is voor de personele lasten gerekend met de op dat moment geldende Cao overeenkomst, dit komt omdat de gemeente Maasgouw niet op voorhand een post/bedrag op neemt maar de uitwerking van de nieuwe Cao afwacht. Voor het jaar 2022 is er een bedrag van € 192.700 nodig om de loonkostenstijging door de nieuwe Cao op te vangen, januari t/m maart 2022 € 32.800 (1,5% loonstijging) en april t/m december 2022 € 159.900 (2,4% loonstijging). Voor het jaar 2023 is dit structureel € 213.200. (2,4% loonstijging).

Thuiswerkplekken	incidenteel budgettair neutraal structureel vooralsnog budgettair neutraal

Gedurende de bijna twee jaar dat de coronapandemie heeft geduurd, is er door veel personeelsleden noodgedwongen vanuit thuis gewerkt. Tijdens deze periode van verplicht thuiswerken zijn tijdelijke maatregelen genomen, in de vorm van het op uitleenbasis ter beschikking stellen van kantoormeubilair, om de hoogste nood op dit gebied te lenigen. De periode van thuis werken heeft in ons land echter een structurele ontwikkeling op gang gebracht: het hybride werken: deels op kantoor en deels thuis. De vorm van het hybride werken zal zich de komende jaren verder

ontwikkelen op basis van de ervaringen die we ermee opdoen. Eén ding is echter zeker: de thuiswerkplek is een structureel gegeven.

Nu is het zo, dat de werkgever op grond van Arbo-regelgeving ook verantwoordelijk is voor de arbeidsomstandigheden van werknemers tijdens het werken thuis. Naast Arbo richtlijnen over werkhouding, werktijden e.d. gaat het ook om de ergonomisch verantwoorde inrichting van de thuiswerkplek, met name het bureau, de bureaustoel en de bureauverlichting.

Medewerkers hebben al langere tijd de beschikking over ICT middelen om plaats- en tijdonafhankelijk te kunnen werken. In de nieuwe Cao 2021-2022 is nu ook een dagvergoeding opgenomen voor thuiswerken van € 2,- per dag. Deze vergoeding is bedoeld voor gemaakte kosten, zoals van verwarming, elektriciteit, koffie en dergelijke. Maar er is geen financiële tegemoetkoming in de Cao opgenomen voor het thuis inrichten van een Arbo-proof werkplek. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Cao's van Rijksambtenaren en bijvoorbeeld Waterschappen. Bij gemeenten is dit aan de werkgevers zélf overgelaten.

Om aan deze verplichting te voldoen, is er - overigens in MER-verband - voor gekozen om een bedrag van maximaal € 850 ter beschikking te stellen waar een medewerker geschikt meubilair van kan kopen. Dit gebeurt om fiscale redenen op declaratiebasis. Om hiervoor in aanmerking te komen, tekent de medewerker een thuiswerkovereenkomst waarin hij/zij aangeeft thuis te beschikken over een Arbo-geschikte werkplek. Opnieuw om fiscale redenen is in deze overeenkomst een 'evenredige' terugbetalingsverplichting opgenomen als de medewerker binnen 10 jaar uit dienst gaat.

Het is nu nog niet duidelijk hoeveel medewerkers daadwerkelijk van deze mogelijkheid gebruik gaan maken. Om voldoende budget beschikbaar te hebben, gaan we rekenkundig uit van 90% van het totaal aantal medewerkers van 132: dat is 119. Gesteld dat die allemaal het maximale bedrag van € 850 besteden, dan is eenmalig een totaalbedrag nodig van € 100.980.

Doordat er relatief gezien meer thuis gewerkt wordt, is de tegemoetkoming voor woonwerk-verkeer over de afgelopen periode lager geweest. Het overgebleven budget van deze post van € 58.000 kan gebruikt worden voor de gedeeltelijke dekking van deze kostenpost voor thuiswerkmeubilair. Resteert nog een te dekken bedrag van € 42.980, waarvoor het nog beschikbare corona-budget wordt ingezet. Mocht het totaal aan uit te betalen declaraties lager liggen dan de geraamde € 100.980, dan zal er minder uit het coronabudget gefinancierd hoeven te worden. Daarmee kan de financiering van de thuiswerkplek budgettair neutraal gebeuren.

Naast deze eenmalige actie om alle huidige medewerkers van een geschikte thuiswerkplek te voorzien, zal dat vanaf nu met elke nieuwe medewerker moeten gebeuren. Uitgaande van een jaarlijks verloop van 10% zijn er 13 nieuwe medewerkers per jaar en een deelnamepercentage van 90%, is er vanaf 2023 structureel een bedrag nodig van 12 x € 850 = € 10.200 Dit bedrag zal jaarlijks structureel moeten worden bijgeraamd. Daar staat tegenover dat het jaarlijkse bedrag aan woon-werkverkeer afgeraamd kan worden, omdat daar minder van hoeft te worden uitbetaald. Hoeveel dat per saldo is, is nu nog niet duidelijk. De toekomst zal uitwijzen hoe de verhouding tussen thuiswerken en naar kantoor reizen zal zijn. Vooralsnog ramen wij dit budgettair neutraal.

Ondernemingsraad	**incidenteel nadeel 2022 € 52.000** **structureel nadeel vanaf 2023 € 77.000**

Momenteel wordt een actualisatie voorbereid van het convenant tussen de WOR bestuurder en de ondernemingsraad (OR). Hierin zijn ook de uitgangspunten voor de medezeggenschap geregeld. Ook de facilitering van de OR leden zijn opgenomen in het convenant. De OR leden worden op twee

manieren ondersteund. Enerzijds door een ambtelijke secretaris en anderzijds doordat de leden uren voor hun werk ter beschikking krijgen.

De uren van de leden van de OR zijn tot op heden binnen hun reguliere takenpakket opgenomen. De OR leden geven aan dat dit niet langer strookt met hun werkzaamheden en dat hiermee het OR-werk onder druk komt te staan. Dit betekent dat de OR-leden de tijd moeten krijgen om hun werk naar behoren te kunnen uitvoeren. Dat kan door de OR-leden een tijdelijke uitbreiding van uren te geven of het betreffende team budget te verstrekken voor opvang van de uren van de OR-leden. In totaal betreft dit 32 uur per week (8 uur voor de voorzitter en 4 uur voor 6 leden van de OR).

De ambtelijk secretaris dient volgens huidige convenant 18 uur ter beschikking te hebben, terwijl er maar 12 uur in ons personeelsbudget zijn opgenomen. De praktijk laat zien dat de afgesproken 18 uur ook daadwerkelijk nodig zijn. Dit betekent een uitbreiding van 6 uur, schaal 7, voor ons personeelsbudget.

Budgettair betekent dit het volgende:

- 32 uur OR-leden: structureel € 67.000, 8 maanden 2022 € 45.000
- 6 uur ambtelijk secretaris: structureel € 10.000, 8 maanden 2022 € 7.000

Politiek verlof **incidenteel nadeel € 76.000**

Op grond van artikel 125c, 1e lid van de Ambtenarenwet heeft een medewerker recht op politiek verlof wanneer hij elders een wethouderschap gaat uitoefenen. De medewerker wordt als het ware tijdelijk ontheven van de waarneming van zijn ambt. Indien de medewerker weer terug keert in de organisatie rust er een zware inspanningsplicht bij de gemeente om de ambtenaar weer in een passende functie te plaatsen. Dit is thans het geval. Waarbij de loonkosten van de betreffende medewerker niet meer zijn opgenomen in ons personeelsbudget. Vooralsnog worden alleen de kosten voor 2022 opgenomen en bedragen € 76.000 (8 maanden).

Kwartiermaker ontwikkeling havengebied Maasbracht **PM**

In het havengebied Maasbracht speelt een aantal belangrijke ontwikkelingen (deelgebieden), elk met een eigen dynamiek en planning:

1. Clean Energy Hub
2. Revitalisering scheepswerf
3. Aanpassing infrastructuur
4. Potentiele uitbreiding op aangrenzende plas (Edelzand)
5. Realisering walstroom ligplaatsen haven Maasbracht.

De verschillende ontwikkelingen vragen om

- een goede begeleiding door de gemeente, met oog voor de onderlinge samenhang en afstemming,
- samenwerking tussen alle betrokken partijen en
- tijdige besluitvorming in de verschillende trajecten, zowel bij de gemeente als bij de MER Omgevingsdienst.
-

Met name de Clean Energy Hub en de revitalisering van de scheepswerf zijn recent in een versnelling gekomen en de initiatieven doen op korte termijn een stevig beroep op ambtelijke capaciteit bij de gemeente. Gelet op de grote hoeveelheid lopende majeure projecten, kan daarvoor onvoldoende capaciteit worden vrijgemaakt bij de gemeentelijke projectleiders. Om samen met initiatiefnemers en andere partijen te komen tot een samenhangende en realistische aanpak van alle ontwikkelingen

in de haven Maasbracht, is de inzet van een kwartiermaker zeer gewenst. Het voorstel is om € 100.000 vrij te maken voor externe ondersteuning.

Omdat het een nieuwe ontwikkeling betreft zal dit via een apart raadsvoorstel in een van de eerstvolgende raadsvergaderingen worden voorgelegd. Met het bedrag ad € 100.000 is in deze prorap dan ook nog geen rekening gehouden.

Programma Overhead

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Hogere salariskosten a.g.v. cao bijstelling	-192.700	-213.100	-213.100	-213.100
Salariskosten bijstelling uren Ondernemingsraad	-52.000	-77.000	-77.000	-77.000
Bijstelling loonkosten wegens politiek verlof	-76.000	0	0	0
Verhogen budgetten wijkteam / zie programma Woon-en leefklimaat (beleidstekst)	-26.500	-26.500	-26.500	-26.500
Verschillen < 25.000				
Verbouwing balies publieksplein/kapitaallasten	0	-3.000	-3.000	-3.000
Overig	-20.000			
Budgettair neutraal				
Vergoedingen voor de thuiswerkplek (is adm. Zie programma Gemeentebestuur en organisatie)	-42.000	0	0	
Totaal generaal	**-409.200**	**-319.600**	**-319.600**	**-319.600**

3. Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de vastgestelde nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2021-2024 (februari 2021) is beschreven dat vanaf 2021 in de Proraps over de ontwikkeling van de risico's wordt gerapporteerd en welke impact dit heeft op de (incidentele en structurele) weerstandsratio. We nemen daarbij de geïnventariseerde risico's en het weerstandsvermogen van de Programmabegroting 2022 als vertrekpunt en rapporteren vervolgens alleen over de wijzigingen ten opzichte van de beginsituatie.

Inventarisatie risico's

Incidentele risico's

- *Project A2-ontsluiting Clauscentrale*
  In december 2015 hebben gemeente, RWE en provincie een overeenkomst getekend voor de aanleg van een alternatieve ontsluitingsweg voor de Clauscentrale. Daadwerkelijke aanleg start wanneer RWE overgaat tot bouw van de "Claus D", het bestemmingsplan is aangepast en gronden zijn verworven.
  In de begroting 2022 is in de risicoparagraaf melding gemaakt van een substantieel financieel risico vanwege tussentijds toegenomen projectkosten.
  Inmiddels heeft RWE openbaar kenbaar gemaakt dat de Claus D niet gebouwd gaat worden. Hierdoor is de kans op de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg binnen de looptijd van de overeenkomst zeer klein.
  Deze situatie betekent dat het financieel risico van dit project (opgenomen voor € 1.000.000) komt te vervallen.
- *Rioolheffing bezwaarschrift*
  Op 24-12-2021 heeft de Rechtbank uitspraak gedaan in de beroepszaak tegen de rioolheffing 2014 van Stichting Wonen Limburg. Het beroep is ongegrond verklaard.
  Inmiddels heeft Stichting Wonen Limburg in februari jl. kenbaar gemaakt in hoger beroep te gaan tegen de uitspraak.
  Op basis van de uitspraak in de beroepszaak schatten wij het risico lager in (van 30% naar 10%).
- *Obligatieportefeuille*
  De omvang van de obligatieportefeuille wordt steeds kleiner. Het risico dat de hoofdsom van belegde obligaties niet wordt terugontvangen, kan daardoor ook worden bijgesteld van € 50.000 naar € 30.000.

Structurele risico's

- *Herijking gemeentefonds*
  In de meerjarenbegroting 2022-2025 is rekening gehouden met een oplopende korting naar € 23 per inwoner o.b.v. de meest recente adviesaanvraag van de ROB (augustus 2021). Begin april 2022 heeft de minister van BZK aangekondigd dat de herijking van het gemeentefonds per 2023 wordt doorgevoerd, maar dat het max. nadelig effect € 7,50 per inwoner bedraagt in 2023 en voor 2024 en 2025 € 15 per inwoner. Het gecumuleerde nadeel bedraagt max. € 37,50 per inwoner over 3 jaar. Voor 2026 e.v. jaren is de opschalingskorting vooralsnog ingeboekt in de Rijksbegroting. Voor inzicht in de financiële effecten voor Maasgouw te krijgen, moet de Meicirculaire 2022 worden afgewacht. In afwachting van deze circulaire wordt het risico bepaald op € 37,50 - €23 = € 14,50 per inwoner; totaal € 348.000. De kans wordt op 90% geschat. Het risico kan hierdoor worden bijgesteld van € 925.000 naar € 313.000.

- *Loon- en prijsstijgingen a.g.v. oorlog Oekraïne*
  Als gevolg van de oorlogssituatie in Oekraïne en daarmee samenhangende onzekerheden en stagnatie in productieketens is er een schaarste in grondstoffen en energie ontstaan. Dit zorgt direct of indirect voor een prijsopdrijvend effect in nagenoeg alle sectoren. Ook de gemeenten worden hiermee geconfronteerd en constateren dat huidige budgetten en kredieten ontoereikend zijn omdat deze op eerdere prijsstellingen en overeenkomsten zijn gebaseerd. Vaak worden de prijsstijgingen onmiddellijk doorberekend naar de gemeente als inkopende partij. Voorbeelden hiervan zijn de hogere prijzen voor brandstof, asfalt, onderhoudskosten wagenpark, aannemingskosten van diverse reconstructieprojecten wegen en riolering, bouwkosten et cetera. Ook zien we de kosten van onderhoud van de openbare ruimte toenemen (zoals voor maaien van bermen en vervanging van openbare verlichting).

  In deze Prorap zijn daar waar mogelijk de voorzienbare effecten van prijsstijgingen budgettair vertaald. De energiekosten van de openbare verlichting en gasprijzen t.b.v. de verwarming van gemeentelijke gebouwen stijgen immers substantieel en zijn voor de betreffende budgetten doorgerekend. Ook zijn er reeds enkele RIB's toegezonden waarin werd aangekondigd dat de huidige kredieten niet langer toereikend zijn en in deze Prorap worden bijgesteld.

  Er is echter op dit moment nog geen zicht op het totale financiële effect. Dit heeft meerdere oorzaken:
  1. Prijsstijgingen worden niet altijd meteen doorbelast, maar soms met enige vertraging. Voorbeelden hiervan zijn als nieuwe contractonderhandelingen plaatsvinden of bestaande voorraden zijn uitgeput. Vaak worden prijsverhogingen vooraan in de productieketen pas later door de keten heen 'geduwd' voordat deze uiteindelijk naar de gemeente als eindafnemer worden doorbelast.
  2. De huidige prijzen zijn hoog ten opzichte van één of enkele jaren geleden (vóór corona en vóór oorlog in Oekraïne). Het is echter de vraag hoe lang deze situatie van kracht is en er weer sprake is van enige 'normalisatie'. Naarmate de situatie langer aanhoudt, is er mogelijk sprake van een verdere negatieve prijsontwikkeling.
  3. Gemeenten zijn voor financiering van taken voor het merendeel afhankelijk van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan het niveau van de rijksuitgaven. Daarbij worden loon- en prijsstijgingen op macroniveau gecompenseerd via het gemeentefonds. Bij toepassing van gelijkblijvende systematiek is het uitgangspunt dat de prijsstijgingen dus grotendeels door het Rijk gecompenseerd gaan worden. Of en in welke mate prijscompensatie plaatsvindt, wordt pas duidelijk in de Meicirculaire en Septembercirculaire 2022. Deze inzichten zijn nu nog niet bekend.

  Vooralsnog volstaan wij voor nu met de concrete bijstelling van een aantal specifieke budgetten en kredieten (zie programma woon- en leefklimaat en paragraaf onderhoud kapitaalgoederen) en deze winstwaarschuwing. In de 2e Prorap 2022 en de op te stellen begroting 2023 zullen we de meest actuele inzichten financieel vertalen.

- *BUIG-budgetten*
  Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Op 6 mei 2022 heeft het Rijk de nadere voorlopige budgetten voor de BUIG-uitkering bekend gemaakt. Hierin heeft het Rijk het macrobudget neerwaarts bijgesteld als gevolg van de landelijk (lagere) werkelijke uitgaven op macro niveau in 2021. Het aantal bijstandsuitkeringen verstrekt door de

gemeente Maasgouw is al een tijdje stabiel en daalt vooralsnog niet mee met de te ontvangen middelen. De ervaring leert dat de BUIG-budgetten meerdere malen per jaar vanuit het rijk worden bijgesteld. In de 2e Prorap hebben we meer zicht op het uiteindelijke budget vanuit het Rijk, maar ook op het aantal daadwerkelijke uitkeringen die hiervan betaald moeten worden. Op basis van de nadere voorlopige budgetten voor 2022 loopt de gemeente Maasgouw, bij gelijkblijvende aantallen uitkeringsgerechtigden een risico van circa € 330.000 voor het te ontvangen BUIG-budget. Daar staat een positieve bijstelling van de Loonkostensubsidie van circa € 130.000 tegenover. Loonkostensubsidie is een budget waarop we in het verleden vaak een tekort hebben gehad. De budgetten werken meerjarig door.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

Incidentele weerstandscapaciteit

De jaarrekening 2021 sluit met een positief saldo van ruim € 4 miljoen. Na bestemming resteert een bedrag van € 1.542.800, waarvan wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Daarnaast is sprake van een vrijval uit bestemmingsreserves van afgerond € 400.000 en kan het surplus in de reserve ontwikkelingsbedrijf van € 700.000 worden toegevoegd aan de algemene reserve.
De incidentele weerstandscapaciteit, bestaande uit algemene reserve, neemt daarmee met ruim € 2,6 miljoen toe.

Conclusie

Door een afname van incidentele risico's en een toename van de weerstandscapaciteit kan worden geconcludeerd dat de incidentele weerstandsratio (11,6 in begroting 2022) verder toeneemt.
De structurele weerstandsratio blijft op vergelijkbaar niveau door enerzijds een lager risico van de herijking gemeentefonds, maar een toenemend risico op een ontoereikend BUIG-budget . Verder dient voor de ontwikkeling van de structurele weerstandsratio een spreekwoordelijke 'slag om de arm gehouden' omdat onvoldoende zicht is op de gevolgen van de prijsstijgingen en de potentiële structurele claims die dit meerjarig met zich meebrengt.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Energiekosten gas en elektriciteit **structureel nadeel € 390.000**

De energiekosten voor gas en elektriciteit zouden zoals bekend al flink stijgen voor 2022. Inkoopcentrum Zuid welke voor de samenwerkende gemeenten in Noord- en Midden Limburg de energie inkoopt, heeft in december 2021 een indicatie afgegeven wat de te verwachten verhoging kan zijn.

De te verwachten verhoging van de energiekosten bedragen voor:
- Elektriciteit € 250.000
- Gas € 140.000

De energiekosten voor elektriciteit bevat de volgende onderdelen:
- Gemeentelijke gebouwen
- Openbare verlichting
- Rioolgemalen
- Evenementen-, markt en havenkosten

Zoals hierboven vermeld, is dit een indicatie van de kostenverhoging van eind 2021. Gezien de recente ontwikkelingen in Europa (Oorlog Oekraïne) weten wij niet hoe zich dit ontwikkelt in de loop van 2022. Wellicht komen wij hier in de 2e Prorap op terug.

Aanleg parkeerplaats Oggstraat Linne **krediet € 60.000**
kapitaallasten budgettair neutraal

Voorgesteld wordt om een krediet van € 60.000 beschikbaar te stellen voor de aanleg van parkeerplaatsen in de Oggstraat te Linne. Vanuit de reserve 'Gebiedsontwikkeling Heel, Linne en Wessem' zal een dekkingsreserve kapitaallasten van € 60.000 worden gevormd, ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten (afschrijving € 2.000 per jaar vanaf 2023).

Aanleg hondenspeelplaatsen **krediet € 50.000**
structureel nadeel vanaf 2023 € 3.300

Dit krediet wordt aangevraagd naar aanleiding van de RIB (D/21/044677), betreffende de evaluatie hondenspeelplaatsen Maasbracht en Beegden. In deze RIB wordt voorgesteld om de komende jaren circa 2 hondenspeelplaatsen per jaar te realiseren, totdat er in elke kern minimaal één aanwezig is. Dit betekent een toevoeging van 7 speelplaatsen in de komende 3 á 4 jaar. Het krediet voor de aanleg van 2 hondenspeelplaatsen in 2022 en dekking van kapitaallasten worden opgenomen in deze Prorap. Kredieten (en dekking kapitaallasten) voor aanleg van hondenspeelplaatsen vanaf 2023 worden opgenomen in de begroting 2023.

De aanleg per hondenspeelplaats bedraagt € 25.000. In 2022 worden 2 hondenspeelplaatsen gerealiseerd, wat een investering betekent van € 50.000. Bij een afschrijvingstermijn van 15 jaar bedragen de kapitaallasten (afschrijving) € 3.300 per jaar vanaf 2023 ten laste van de exploitatie.

Diverse reconstructies	kredietverhoging € 343.000 incidenteel voordeel € 900 structureel nadeel vanaf 2023 € 1.400

Bij de jaarrekening 2021 vallen restantkredieten van reconstructieprojecten vrij en in de 1e Prorap 2022 worden extra kredieten voor reconstructies wegen en riolering gevraagd. Per saldo is de overschrijding van kredieten per taakveld ('Verkeer en Vervoer' en 'Riolering') niet hoger dan € 50.000. Het college heeft besloten om het overschot van kredieten van reconstructieprojecten die vrijvallen bij de jaarrekening 2021 in te zetten ter dekking van het tekort op overige kredieten reconstructieprojecten.

In de jaarrekening 2021 zijn de volgende kredieten/projecten afgesloten:

Reconstructie project / krediet	Dekking	Bijstelling kredieten jaarrekening 2021 verhoging +/+ verlaging -/-	Vrijval kredieten wegen jaarrekening 2021	Vrijval kredieten riolering jaarrekening 2021
Wilhelminalaan Thorn	Wegen	€ -27	€ 27	
	GRP	€ -90		€ 90
Maasbrachterweg / Mergelweg e.o. Linne	Wegen	€ 184	€ -184	
	GRP	€ -241		€ 241
Wilhelminastraat e.o. Linne	Wegen	€ -10.591	€ 10.591	
	GRP	€ -19.735		€ 19.735
Molenweg Maasbracht	Wegen	€ -20.957	€ 20.957	
	GRP	€ -11.141		€ 11.141
Oliestraat Maasbracht	Wegen	€ 4.207	€ -4.207	
	GRP	€ 10.854		€ -10.854
Beegden Waterklaar	GRP	€ -25.284		€ 25.284
Afkoppelen regenwater Ohé en Laak	GRP	€ -3.563		€ 3.563
Wateroverlast Stevensweerterweg Breerpark Mbr	GRP	€ -160.647		€ 160.647
Voorbereidingskosten div. rioleringswerken JIP 2022	GRP	€ -105.000		€ 105.000
Totaal		**€ -342.031**	**€ 27.184**	**€ 314.847**

In deze Prorap worden extra kredieten (wegen € 69.000 en riolering € 274.000) gevraagd:

Reconstructie project / krediet	Dekking	Verwacht totaal tekort	Ten laste van wegen 1e Prorap 2022	Vrijval kredieten wegen jaarrekening 2021	Saldo bijstelling totaal kredieten wegen	Ten laste van riolering 1e Prorap 2022	Vrijval kredieten riolering jaarrekening 2021	Saldo bijstelling totaal kredieten riolering
Reconstructie Oliestraat Maasbracht	GRP	€ 90.000				€ 90.000		
	GRP/grondaankoop	€ 93.000				€ 93.000		
	GRP/extra kosten	€ 65.000				€ 65.000		
Reconstructie van Gelderstraat / St. Medardusstraat Wessem	35% wegen / 65% riolering	€ 40.000	€ 14.000			€ 26.000		
Oude Maasweg (fietspaden) Mbr / Stw	Wegen	€ 35.000	€ 35.000					
Fietspad Verbindingsweg Maasbracht OV	Wegen	€ 20.000	€ 20.000					
Totaal		**€ 343.000**	**€ 69.000**	**€ -27.184**	**€ 41.816**	**€ 274.000**	**€ -314.847**	**€ -40.847**
					tekort			**overschot**

Per saldo is er sprake van een overschot van € 40.800 op het onderdeel ‘riolering’. Minderkosten kapitaallasten (afschrijving en rente) bedragen € 1.900 per jaar vanaf 2023 ten gunste van het GRP.
Per saldo is er sprake van een tekort van € 41.800 op het onderdeel ‘wegen’. Meerkosten kapitaallasten (afschrijving) bedragen € 1.400 per jaar vanaf 2023 ten laste van de exploitatie.
In 2022 is sprake van een incidenteel voordeel op kapitaallasten (afschrijving) wegen van € 900 ten gunste van de exploitatie en een incidenteel voordeel op de kapitaallasten (afschrijving en rente) riolering van € 14.700 ten gunste van het GRP.
Saldo van bijstellingen kapitaallasten wegen en riolering worden opgenomen in deze Prorap.

3.3 Verbonden partijen

Algemeen

Bij het opstellen van de 1e Prorap (april/mei 2022) heeft er nog geen besluitvorming plaatsgevonden over mogelijke begrotingswijzigingen 2022 en begroting 2023 binnen de diverse GR's. Voor 15 juli a.s. zal het Algemeen Bestuur van de betreffende GR de financiële stukken zoals begroting 2022 en eventuele begrotingswijzingen met financiële consequenties voor 2022 vaststellen. Hierdoor is het in de tijd gezien formeel niet mogelijk om de financiële consequenties in de 1e Prorap mee te nemen. De procedure binnen onze gemeente is als volgt:

- Begrotingswijzigingen die betrekking hebben op het jaar zelf (2022)worden in de 2e Prorap incidenteel meegenomen.
- De begroting van de GR van het volgend jaar (2023) worden in onze Programmabegroting 2023 in de financiële foto structureel meegenomen.

3.4 Crisis Oekraïne

Algemeen

Op 24 februari 2022 is Rusland Oekraïne binnengevallen. Hierdoor zijn veel Oekraïners ontheemd geraakt. Zij hebben toevlucht gezocht in de lidstaten van de Europese Unie, waaronder Nederland. Op grond van de Wet verplaatsing bevolking hebben burgemeesters de wettelijke taak gekregen om zorg te dragen voor de opvang, waaronder begrepen de huisvesting en verzorging, van ontheemden uit Oekraïne, alsmede de voorbereidingen daartoe. De Regeling opvang ontheemden Oekraïne bevat nadere regels over deze wettelijke taak van de burgemeester. In de regeling is een eenduidig en uniform verstrekkingenpakket opgesteld, waaruit blijkt waarop deze personen recht hebben, ongeacht of zij in een Gemeentelijke Opvang of in een Particuliere Opvang verblijven. Het rijk zal zorgen voor (reële) compensatie van de kosten die gemaakt worden door gemeenten via de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne.

Kosten opvang	**budgettair neutraal**

De Russische aanval op Oekraïne heeft ook gevolgen voor onze gemeente. Via een drietal memo's (9 maart, 8 april en 6 mei jl.) is de raad geïnformeerd over de gecoördineerde acties en programmatische aanpak die met name gericht is op de opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne. Inmiddels zijn er begin mei 44 ontheemden ingeschreven in onze gemeente. Dat brengt ook kosten met zich mee, die vooraf in onze begroting 2022 uiteraard niet waren voorzien. De uitgaven bestaan naast ambtelijke ureninzet tot dusver uit huisvestingskosten en verstrekkingen woon- en leefgeld. Per eind april bedragen de totale uitgaven afgerond € 21.000. De verwachting is dat vanaf medio mei de verstrekking van woon- en leefgeld via SC MER in projectvorm wordt opgepakt voor de 3 gemeenten. De kosten voor extra inzet van capaciteit zullen door SC MER in rekening worden gebracht. Er is op dit moment geen goede prognose van verdere kosten in 2022 mogelijk.
De toekomstige kosten zijn mede afhankelijk van hoe de crisissituatie zich in Oekraïne in de komende periode ontwikkelt en in hoeverre vluchtelingen worden opgevangen in Maasgouw. Voor de reeds ingeschreven vluchtelingen zijn de verdere verstrekkingen afhankelijk van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en de mate waarin zij zelf in inkomen kunnen voorzien.
Zoals eerder staat aangegeven is door het Rijk toegezegd dat de kosten die door gemeenten worden gemaakt, integraal zullen worden vergoed op basis van een bekostigingsregeling. Vooralsnog wordt voorgesteld om budgettair neutraal € 100.000 op te nemen (voor uitgaven en tegemoetkoming vanuit het Rijk).

Overige gevolgen

Naast de directe gevolgen van de crisis in Oekraïne zijn er natuurlijk ook een aantal indirecte gevolgen. In de risicoparagraaf wordt o.a. verwezen naar de grondstoffen schaarste die, mede door de voorliggende coronacrisis, optreedt en zorgt voor ongekende prijsstijgingen in bijna alle sectoren. Ook de woningmarkt en sociale voorzieningen zullen verder onder druk komen te staan. Deze gevolgen zijn nog niet te overzien en zijn niet kwantificeerbaar.

4. Overzicht bij te stellen kredieten

Kredieten	Bijstelling
WMO middelen 2022	€ -157.600
Herinrichting oud voetbalveld Brachterbeek	€ 115.000
Blusvoorzieningen historische kern Thorn	€ 45.000
Verbouwing balies publieksplein	€ 75.000
Aanleg van parkeerplekken Oggstraat Linne	€ 60.000
Aanleg twee hondenspeelplaatsen (Maasbracht en Beegden)	€ 50.000
Bij te stellen kredieten / wegen	€ 69.000
Bij te stellen kredieten / riolering	€ 274.000
Totaal	**€ 530.400**